

הפרדה, כדי שהפסולת לא תיאגר בגוף. אגירה שכזו תהיה בניגוד לעקרון הפעולה של האיברים החלולים, ובמקרה כזה תיווצר מחלה. כך, חמשת האיברים החלולים מאחסנים את התמציות של צ"י ה-Jing. הם אינם מעבירים. מצד שני, ששת האיברים החלולים מקבלים את המזון ומעכלים, סופגים, ומתמירים אותו ולאחר מכן מעבירים אותו הלאה. הם לעיתים קרובות מלאים, אך אינם מאחסנים. מזון נכנס אל הפה וממשיך לקיבה. הקיבה מלאה כעת, אך המעיים ריקים. המזון עובר מטה וממלא את המעיים. כעת הקיבה ריקה. זוהי הסיבה לכך שנאמר שהאיברים החלולים מתמלאים אך לעולם אינם מלאים."

הואנג די הוסיף לשאול: "מלקיחת הדופק בעורק היד, כיצד אפשר להבחין בדקויות מצבם של האיברים המלאים?"

צ"י בו השיב: "הקיבה היא ים התזונה, מעיין ששת האיברים החלולים. כל המזון נכנס לפה ועובר לקיבה. מכאן, הטחול מתמיר המזון לתמצית טהורה, המזינה את חמשת האיברים החלולים. הטחול, היין הגדול של הרגל, אחראי להפצת ה-Jin-Ye. בנות זוגו-היין הגדול של היד, הריאות, אחראיות להפצת הצי. הנקודה Lu-9-Tai Yuan, הממוקמת על מרידיאן היין הגדול של היד היא נקודת ההשפעה על הדפקים. היא שולטת בדפקים. מכך, שחמשת האיברים המלאים וששת האיברים החלולים, שואבים את הצי והתזונה מהקיבה. כוחם המשותף משתקף בדפקים. באותו הזמן, חמשת הריחות נכנסים אל האף, ומאוחסנים בלב ובריאות. אלו הם באמת חמשת הצי של האנרגיה הסביבתית שאנו שואפים פנימה. אם חולי קיים בלב או בריאות הוא יתבטא באף."

"בזמן ריפוי, יש לחפש בקפידה את מצב הגרעון אצל המטופל, להבדיל בין דפוסי הדפקים, ולצפות באופן מדויק במצבו הרגשי, הפסיכולוגי, והרוחני של המטופל והתבטאויות גופניות אחרות. אם מטופל ספוג באמונות תפלות ואינו מאמין ברפואה, או מסרב להיות מטופל בדיקור, או מסרב לקבל כל טיפול, אז אין זה חשוב מה המטפל יעשה, המטופל לא יחלים. זוהי עדות והוכחה שהרפואה מגיעה מהפנים."

שיטות טיפול

הואנג די שאל: "כאשר רופאים מטפלי במצבי חולי, אף על פי שישנם מצבים דומים, הם משתמשים בשיטות שונות ובטכניקות שונות. אך כולם נוחלים הצלחה. מדוע זה כך?"

צ'י בו השיב: "זאת עקב הבדלים בגיאוגרפיה, במזג אוויר, בדרך החיים, ובתזונה. לדוגמה, המזרח הוא הכיוון של לידת השמים והארץ. מזג האוויר שם הוא מתון, והמיקום קרוב למים. סוגים רבים של דגים ומלחים קיימים שם, כך שהמקומיים אוכלים דגים רבים, ואוהבים את הטעם המלוח. אך מכיוון שהם אוכלים הרבה דגים הנחשבים למזון חם, חום מצטבר ונתקע בתוך גופם. הם אוכלים גם יותר מידי מלח, שמייבש, מתיש, ומדלל את הדם. זוהי הסיבה בגללה לרוב אנשי המזרח, עור כהה. החולי הנפוץ הן שלפוחיות וקרבונוקלים. הטיפול בחולי זה הוא לרוב במחטים עשויות אבן, שהן עבות יותר, ודימום אשר משחרר. מכך, שהטיפול במחטי אבן מקורו במזרח."

"במערב, הרים רבים ומישורים ושטח עצום של מדבר, היוצר מגוון רחב של מתכות ומחצבים. סביבה טבעית זו דומה לעונת הסתיו. יש לה טבע משמר או מעגן. המקומיים כאן חיים באופן טבעי ופשוט בצד ההרים. הם אינם מוטרדים מבגדיהם; הם לובשים צמר וישנים על מזרונני קש. הם אוכלים לרוב מזון כבד, כמו בשרים, חלב שמן ומוצרי חלב. מכך, שלרוב הם אנשים מלאים. אין זה קל לפלוש אליהם מהחוצה, מכיוון שהם חזקים. זוהי הסיבה שבעטייה מחלותיהם הינן לרוב פנימיות. כך שהטיפול בשבילם הוא בצמחי מרפא. ניתן לומר, אם כך, שמקור הטיפול בצמחים הוא במערב."

"בצפון ישנם הרים גבוהים. האנרגיה המלכותית של הדרת הכבוד המתבודדת דומה לעונת החורף, בה האווירה היא של רוגע ואיפוק. מזג האוויר קר ומושלג. המקומיים הם לרוב נוודים וחיים בתוך הטבע, חשופים

למזג האוויר. תזונתם מורכבת, גם כן, מבשרים ומוצרי חלב. בסביבה כזו, אבריהם הפנימיים מותקפים רבות בידי קור, ומצבם עודף ונפוח. השיטה הנכונה לטיפול במצבים אלו היא השימוש במוקסה (מוקסיבציה). זוהי הסיבה בגלל נאמר שמקור המוקסיבציה הוא הצפון.

“באזור הדרומי מזג האוויר חם, וצ’י היאנג נמצא בשיא. פני השטח מורכבים מהרים נמוכים וגאיות. ערפל ואדים מצטברים באזור זה, לעיתים קרובות. המקומיים נוהגים לאכול הרבה מזון חמוץ ומזונות בשלים יתר על המידה כמו פירות. עורם מראה פעמים רבות סימני אדמומיות. תסמינים נפוצים באזורים אלו הם: עוויתות, נימול, שיתוק, סינדרום Bi, וסינדרום Wei. הטיפול הנכון כאן הינו מחטים דקות ועדינות במיוחד. מכך, שאומנות תשע סוגי המחטים באה מהדרום. אלו הן מחטי מתכת.”

“באזור המרכז ישנן הערבות, האדמות השטוחות, הלחות לרוב. ישנם סוגי מזון רבים לבחירה, והחיים שלווים. מצבים המתבטאים באזור זה יותר הם: מצבי חום וקור, סינדרום Wei, ודלדול. על המטפל להכווין לשימוש בתרגילי Dao In, טווינא, תנועה, גמישות, ועיסוי. כך שנאמר שה-Dao In ותרגילי הגמישות מקורם במרכז סין.”

“הרופא הדגול מסוגל לאסוף את כל שיטות הטיפול ולהשתמש בהן ביחד או לחוד, להסתגל בגמישות לסביבה, אורח חיים, ופני שטח משתנים ולשקול מגוון רחב של שיטות בזמן טיפול. מכך מובן, שאף על פי שישנן שיטות טיפול שונות, כולן יכולות להועיל בריפוי החולי. הכול נסמך על יכולת המטפל לשקול את האפשרויות ולבחור את עקרון הטיפול הנכון.”

טיפול בנפש ובגוף

הואנג די שאל: "שמעתי, שבימי קדם, כשהחכמים טיפלו, כל שצריכים היו הם לעשות, היה להנחות ולשנות את המצב הרגשי והרוחני של המטופל, ולהכווין מחדש את זרימת האנרגיה. החכמים השתמשו בשיטה בשם *Zho* -You-תפילות, טקסים, ורפואת אלילים (שאמאניזם) שריפאה את כל החוליים. כיום, על כל פנים, כשמטפלים מרפאים מטופל, הם משתמשים בצמחי מרפא לרפואה פנימית, ובדיקור לרפואה חיצונית. אך עדיין ישנם מצבים שאינם מגיבים לטיפול. מדוע זה כך?"

צי בו ענה: "בימי קדם, האנשים חיו בפשטות. הם צדו, דגו, וחיו עם הטבע במשך כל היום. כשמזג האוויר התקרר הם היו פעילים בכדי להדוף את הקור. כשמזג האוויר התחמם הם פרשו למקומות קרירים. בתוכם, רגשותיהם היו שלווים ורגועים, והם היו נטולי תשוקות קיצוניות. בחיצון, הם לא חוו את לחצי היום יום הקיימים כיום. הם חיו ללא תאוות בצע ותשוקה, קרובים לטבע. הם שמרו על- *Jing Shen Nei Suo*-שלווה פנימית וריכוז של נפש ונשמה. דבר זה הדף פלישות מהחוץ. כך, הם לא היו זקוקים לצמחי מרפא בכדי לטפל במצבם הפנימי, וכמו כן, לא היו זקוקים לדיקור בכדי לטפל במצבם החיצוני. בזמן שלקו במחלה, היו הם צריכים רק להנחות את רגשותיהם ורוחם כיאות ולהכווין מחדש את זרימת האנרגיה, בעזרת שיטת ה-*Zhu You* בכדי להטיב את מצבם."

"האנשים כיום שונים. בתוכם הם עבדים לרגשותיהם ולדאגותיהם. הם עובדים קשה מידי בעבודה מאומצת. הם אינם עוקבים אחרי השינויים המחזוריים של ארבע העונות ועקב כך פגיעים לפגיעת ה"גנבים"-הרוח. כשצ'י ה-*Zheng* (מגננה) נחלש, פולשים חוזרים בכדי להרוס את חמשת

האיברים המלאים, העצמות, ומח העצמות. בחיצון, הם מותקפים דרך פתחי החישה, העור, והשרירים. כך, מצבים קלים הופכים חמורים, ומצבים חמורים הופכים קטלניים. בשלב זה שיטת ה-Zhu You היא חסרת תועלת.”

”הואנג די אמר: ”טוב ויפה, על כל פנים, אני מעוניין לטפל בחולים באופן מעשי, בכדי לעדן את טכניקות האבחון שלי. אז, אוכל לשפוך אור על מחלות, בכך שאצפה את מהלך המחלה במדויק, כפי שהשמש והירח מאירים את האדמה. אני חפץ בכך שנפשי תהיה מוארת. האם תוכל לספר לי עוד על כך?”

צ'י בו ענה: ”באבחון, בחינה של הרוח וצבעי הפנים, ולקיחת הדפקים, הן שתי שיטות שהושם עליהן דגש, בידי קיסרים עתיקים ומורים דגולים. בזמנים קדומים מאד היה רופא בשם Jiu Dai Ji. היה זה הוא אשר חקר את עקרונות וטכניקות האבחנה ולקיחת הדפקים. הוא היה מסוגל להתחבר לשינויים הפעילים של חמשת היסודות, ארבע העונות, שמונה הרוחות, וששת השכבות. בעשותו כך היה מסוגל להבין ולמצוא את ה-Dao אשר בתוכו. אם נוכל להבין את עקרונות המפתח, נהיה מוכנים להשתמש בטכניקות האבחון האלו.”

”הצבעים והנפשות הן בדיוק כמו השמש, שיש לה את ימיה הבהירים ואת ימיה המעוננים. הדפקים דומים לירח, שזורח וגורע. סימני הדפקים וההסתכלות בצבעים הם המפתח לאבחנה נכונה.”

”השינויים בצבע הפנים ובנפש קשורים רבות לארבע העונות. בימי קדם,

הקיסרים בעלי הסגולה, באמת הבינו והשתמשו בעקרונות אלו, ונמנעו מה”ימים המעוננים” של חייהם, ובכך שימרו את חייהם. קיסרים אלו חיו חיים ארוכים ובריאים, ונחשבו למלכים מלומדים בידי הבאים אחריהם.”

”בימי הביניים, לפני עידן הקיסר הצהוב, הרופאים טיפלו באופן שונה

מאלו הבאים אחריהם. כשחולי התרחש, הם השתמשו בין צמחים במשך עשרת הימים הראשונים, כדי לסלק את שמונה הרוחות וחמשת פולשי ה-Bi. אם לאחר עשרה ימים המצב נותר בהינו, הם השתמשו בצמחי מרפא. אם היו

הם מסוגלים לתפוס את גורם ומהלך המחלה ויכולים היו לפעול ביעילות כדי לפתור את חוסר האיזון, החולי היה נרפא.”

”אך כיום, הרופאים נטו מדרך זו. הם אפילו אינם מסוגלים לעקוב אחרי שינויי ארבע העונות. הם אינם מבינים את חשיבות צבע הפנים והדפקים. הם אינם יכולים לאבחן את התקדמות וכיוון הפולש או המחלה. הם מחכים עד שהמחלה מתבטאת, ואז מחליטים להשתמש בדיקור למצבי חיצון ובצמחים למצבי פנים. הם אינם מעודנים; הם מרושלים. למעשה, הם חושבים שיוכלו להשתמש בשיטות טיהור ופיזור, מבלי לדעת שהחולי כבר התבטא. החולי לא ירפא, פשוט, בכך שטוהר החוצה מהגוף, מכיוון שהגורם הראשוני לא הוסר. באותו הזמן, סיבוכים רבים נגרמים עקב טיפולים לא מדויקים.”

הואנג די המשיך את שאלתו: ”אהיה אסיר תודה לשמוע כמה מהתורות הבסיסיות בנוגע למצבי מחלה.”

צ׳י בו ענה: ”המפתח לאבחון מדויק של מצב מונח בהסתכלות על צבעו וגונו של המטופל, ולקיחת הדפקים. שתי טכניקות אלו הן כללי האבחנה הבסיסיים. אם אדם אינו מבין אותם ואינו יכול להשתמש בהם, כשינסה לטפל במצב-יגרמו רשלנות רפואית ופגיעה נוספת למטופל. ראה! אם אותה הגישה הייתה מיושמת בניהול מדינה, מה היה עולה בגורלה? כך, שעל הרופאים בימינו לחדול מהרגליהם המגונים ומבורותם, לפתוח את מודעותם, וללמוד את יסוד אבחנת הדופק והצבעים. אך ורק בכך שיעשו זאת, יוכלו אי פעם להצליח ולהגיע לרמתם של חכמי קדם.”

”הואנג די אמר: ”שמעתי עכשיו את שיעוריך. מה שמצטייר כמשמעות דבריך הוא שאין לזלזל בערך טכניקות הצבע והדופק. אך האם ישנן עוד דרכים ייחודיות אשר ניתן להשתמש בהן?”

צ׳י בו ענה: ”כן, ישנו דבר אחד חשוב נוסף. הוא חקירת המטופל,

התשאול."

הואנג די שאל: "כיצד יש לעשות זאת?"

צ'י בו ענה: "ראשית, בחר בסביבה שלווה. סגור את כל החלונות והדלתות. זכה באמונו של המטופל, כך שיוכל למסור לך באופן מלא את כל אשר קשור במצב. היה יסודי וברור את האמת. הסתכל ברוחו של המטופל. כשיש רוח, הריפוי אפשרי. כשהרוח איננה, המצב חמור."

אמנות הרפואה

הואנג די שאל: "כיצד מכינים חליטות ויינות מחמשת הדגנים?"

צ'י בו ענה: "חליטות ויינות נוצרו כולם, במקור, מדגנים ובעיקר מאורז, וגבעול האורז שימש כחומר בערה לתהליך בישול הדגנים. כך החל התהליך. הדגנים, למשל אורז ושעורה, סופגים את התמציות מצ'י השמיים והארץ, ובנוסף, גם נהנים מהשפעות ההתגלמות של ארבע העונות. כשהופקו בסביבה הרמונית, לא היו הם חמים מידי או קרים מידי. הם נקצרו בסתיו, בכדי להשיג את מיטב האיכות. זוהי הדרך בה חליטות, יינות, ומזון היו מופקים ומוכנים."

"בזמנים קדומים מאד, האנשים יצרו את התמציות והיינות הצמחיים האלו בכדי למנוע מחלות. על כל פנים, מכיוון שחיו בתיאום עם הטבע ופעלו על פי חוקי היקום, הם היו חזקים, ידעו את סודות שימור הבריאות, וחלו לעיתים נדירות. כך שלעיתים נדירות נצרכו להם. הם נוצרו ושימשו כתמיכה, אך היו נחוצים באופן נדיר."

"בימי הביניים, האנשים איבדו את הדרך הטבעית. הם לא ידעו עוד את הדרך הנכונה לחיות. פולשים חיצוניים חדרו אל הגוף ביתר קלות, אף על פי שהאנשים היו עדיין חסונים באופן יחסי. אנשים בתקופה זו צרכו יינות צמחיים בכדי לרפא את מחלותיהם. על כל פנים, מטופלים בימינו, שמשתמשים רק ביינות צמחיים, לא יוכלו להירפא. הסיבה היא, שבימינו אנו, האנשים מתעלמים לחלוטין מעקרונות החיים הבריאים. גופם חלש יותר, והמחלות מתבטאות ביתר קלות ובאופן סבוך יותר. כעת, יש להשתמש בטכניקות רבות ושונות בכדי לטפל בפנים ובחוץ. טכניקות אלו כוללות: צמחי מרפא, דיקור, מוקסה, וכן הלאה. כיום, יש צורך ממשי להשתמש ברעל בכדי לטפל כיאות, מכיוון שהמחלות הפכו כל-כך מורכבות."

הואנג די שאל: "מדוע המצב הוא כזה, שגם לאחר השימוש בכל הטכניקות הללו, הגוף עודנו חלש, הצי והדם עדיין חסרים, והחולה אינו מחלים?"

צי בו ענה: "בכדי לרפא אדם לחלוטין, הדיקור, הצמחים, והטכניקות האחרות הם רק היבט אחד של הטיפול. יש להתכוון עם המטופל בדרכים רבות אחרות. לדוגמה, כשמטופל חסר את הביטחון בכדי לגבור על החולי, הוא מתיר לרוחו להתפזר ולנדוד. הוא נותן לרגשותיו לתפוס פיקוד על חייו. הוא מבלה את חייו שקוע בדאגות ותשוקות, מתיש את ה-Jing והצי וה-Shen שלו. כמובן שאז, אפילו בעזרת כל הטכניקות האלו, החולי לא ירפא."

הואנג די אמר: "כשמחלה מתחילה היא ברמה השטחית ואינה מסובכת. הפולש החיצוני יחדור ראשית מרמת העור. בשלב זה, קל לסלק אותו. אך המחלות כיום כולן נחשבות כחמורות, ומתקדמות כל הדרך עד אל השלב הסופני. מדוע זאת כך שמטפלים אשר יודעים את תורות ועקרונות הטיפול, ואפילו מטפלים שהם קרוביהם של המטופלים ושומעים את קולם של המטופלים ורואים את צבעיהם כל יום, מדוע זאת שמטפלים אלו אינם מגלים את החולי לפני שהתרחש ואינם מטפלים בו לפני שהשתנה והתבטא?"

צי בו השיב: "דבר זה מעיד על רמת יכולתם של המטפלים כיום, מרפא טוב אינו יכול להישען על מיומנות בלבד. הוא חייב להיות בעל גישה נכונה, כנות, חמלה, ואחריות. המטופל, גם כן, חייב להיות במודעות לגופו בכדי לזהות סימנים ותסמינים והפרעות באיזון. מטופל זה ידע לחפש צרי בהקדם האפשרי. כשהמרפא והמטופל נמצאים במצב של הרמוניה, המחלה לא תשתהה או תגיע למצב סופני."

הואנג די אמר: "ישנם פולשים חיצוניים שאינם מגיעים דרך רמת העור. הם יכולים להגיע עקב חסר יאנג של חמשת האיברים המלאים. כשהיאנג

חסר, הצי אינו יכול להניע קדימה את זרימת המים, ועקב כך מים נאגרים בעור, וגורמים לבצקת. כשיאנג חמשת האיברים המלאים מובס, היין יתפוס את מקומו ויציף את הגוף. דבר זה גורם לצי להימלט אל החיצון, והגוף מתנפח עוד יותר. הגפיים הופכים נפוחים מאד. הגוף גם כן מתמלא מים. כיצד יש לטפל בבעיה זו?"

צי בו ענה: "כשמטפלים בחוסר איזון בחילוף חומרי המים, יש לשקול את רמת החומרה ואת מיקום האזור הנפגע. בכלליות, הטיפול הוא לעודד את זרימת הצי, להסיר חסימות, ולהשתמש בשיתון בכדי להפטר מעודף המים. ראשית, יש להניע את הגפיים בעזרת התעמלות, בכדי שצי היאנג יוכל להתחיל לזרום בשנית. שנית, המטופל חייב להישאר חם, בכדי למנוע מצי היאנג לנוע אל השכבה השטחית, כדי להגן על הגוף. אז, ניתן להשתמש בדיקור, כדי לעורר את המרידיאנים הראשיים והמשניים לקדם את זרימת צי היאנג בשנית. כך, ניתן לווסת את המים וחילוף חומריהם, והגוף בהדרגה ישוב אל מצבו המקורי."

"בשלב זה, אפשר להשתמש בטכניקות שיתון ויזוע. באותו הזמן, אפשר להשתמש בצמחים כדי להעצים ולחזק את הצי. בעזרת שיטה זו, צי היאנג של חמשת האיברים המלאים ישוב לקדמותו ולזרימתו הנאותה ובכך ישיב את חילוף חומרי המים לתפקוד רגיל, ויסלק פולשים חיצוניים. כך היין והיאנג ישוב לאיזון בשנית."

הואנג די אמר: "תודה לך."

תורות שולחן אבן הירקן

הואנג די שאל: "שמעתי שלתורת ה-Duo Du Qi Heng-הבדלת המחלות- ישנם שימושים רבים. כיצד ניתן להשתמש בה?"

צ'י בו ענה: "בכלליות, נעזרים ב-Duo Du כדי לאמוד את חומרת ועומק החולי. משתמשים ב-Qi Heng כדי לאבחן את טבע החולי. הנח לי להסביר דרך היבט השימוש הטיפולי. יש להתחיל מצבע הפנים, הרוח, והדפקים. כשאנו צופים בחמשת הצבעים ובשינויי בדופק, אנו תרים אחר הימצאותו או חוסר נוכחותו של צ'י ה-Shen. הצ'י והדם בגוף האנושי דומים לארבע העונות. הם ממשיכים לזרום ונעים קדימה. אם הם זורמים לאחור, אבדו כל סיכויי החיים. זהו עקרון חשוב מאד. ברמה אחת, יש פשוט לחוש את הדפקים ולהתבונן בצבעים באופן שטחי, אך הנושא האמיתי שיש לשים אליו לב, הוא ה-Shen והצ'י."

"חמשת הצבעים יבטאו את חשיבותם בחלקי פנים שונים. מדרגת הצבע היחסית: עמוק או בהיר- ניתן לאבחן את אופי החולי. לדוגמה, אם הצבע הוא חיוור ובהיר, החולי עדיין במצב התחלתי. בעזרת השימוש במזונות ותה צמחים, מצבו של המטופל יוטב, בתוך עשרה ימים. אם הצבע עמוק, החולי חמור. כעת יש להשתמש בצמחי מרפא חזקים, ותהליך ההבראה יערך עד לעשרים ואחד ימים. אם הצבע עמוק מאד, המצב חמור מאד. כעת יש להשתמש ביינות צמחיים והתהליך יערך מאה ימים. אם הפנים כחולים וה-Shen קמלה, המטופל ימות בתוך מאה ימים. אם הדופק קצר ומהיר, וצ'י היאנג מתמוטט, המטופל, גם כן, ימות. אם המחלה היא מחלת חום, שבה צ'י ה-Zheng חסר לחלוטין, גם כן, המטופל ימות."

"בוא ונתדיין גם על תנועת צבע הפנים. יש להתבונן בשינויים אלו בברור. אם הצבע נע מעלה, המצב נחשב למורדני. אם הצבע נע מטה, המצב נחשב

כזורם לכיוון ההחלמה. בנקבות, אם הצבע הלא רגיל מופיע בצד ימין, המצב נחשב למורדני. אם הוא מופיע בצד שמאל, הוא מחלים. בזכרים, זהו בדיוק להיפך. אם השינוי בצבעים נע מהימין לשמאל בזכר או להיפך הנקבה, הדבר מעיד על חוסר איזון קיצוני בין היין לבין היאנג ועל סיכויי החלמה נמוכים. בשלב זה יש להשתמש בשיטות ה-Duo Du Qi Heng כדי למדוד את עומק המחלה ולאבחן את התסמינים. יש להשתמש בשיטות הנכונות כדי לתקן את המצב, ולא- המטופל ימות.”

צ׳י בו המשיך: “הדופק הוא סמן למאבק בין הגוף לפולש. כשהדופק אינו כרגיל, הוא מספר לנו שהפולש הוא חזק וצ׳י ה-Zheng חלש. המצב יכול להעיד גם על סינדרום Bi, כמו במצבי דלקת פרקים, או סינדרום Bi-שבו אין אפשרות ללכת. זהו מצב בו חום וקור נאבקים בתוך הגוף. אם נרגיש שהדופק הוא Gu Jue-דופק בודד, זהו סימן שצ׳י היאנג מותש. אם הדופק חלש וחסר, ובאותו הזמן המטופל סובל משלשול, היין והדם נפגעו. בכלליות, אם אנו חשים בדופק ה-Gu סיכויי ההחלמה אינם טובים. אם הדופק חלש וחסר בלבד, ניתן להציל את המטופל.”

“באבחנה, משתמשים ב-Qi Hen, מתחילים בדופק היין הגדול בעורק היד, ומבדילים תוך התייחסות לארבע העונות וחמשת היסודות. כשאנו חשים שלדופק איכות סתווית באביב, כלומר, צף במקום תיילי, או אם נחוש דופק שוקע בקיץ במקום דופק צף, הדבר מעיד על כך שחמשת היסודות נמצאים בחוסר איזון. המצב נקרא מורד, וצפי ההחלמה אינו טוב. אם הדופק זורם במחזור הטבעי, כלומר, אנו חשים בדופק העונה העוקבת בלבד, כמו דופק סתווי בקיץ, המצב בר ריפוי. מערכת היחסים בין שמונה הרוחות וארבע העונות, הזרימה בין עונה אחת לשנייה, יקבעו את הדופק הטבעי בגוף. אם ארבע העונות מופרעות, אין אנו יכולים להשתמש בהן לתועלת אבחנתנו. האדם אשר מבין את משמעות העניין יכול לתפוס את עקרון ה-Duo Du Qi Heng.”